

T.C.
ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
FİKRİ ve SINAİ MÜLKİYET HAKLARININ
YÖNETİMİ YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM
GENEL HÜKÜMLER

Amaç

Madde 1-

(1) Erzurum Teknik Üniversitesi (Üniversite)'nin;

- 2547 sayılı Kanunu ve ilgili diğer mevzuatta tanımlanan; öğretim elemanları (öğretim üyeleri, öğretim görevlileri, öğretim yardımcıları ve yabancı uyruklu öğretim elemanları) ile öğrencileri ve stajyerlerinin,
- 4857 sayılı İş Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve ilgili diğer mevzuat, Özel hukuk sözleşmesi veya benzeri bir hukuki ilişki çerçevesinde hizmet veren tüm çalışanları ve idari personelinin,

“Yüksek Öğretim Kurumlarında Gerçekleştirilen Buluşlar” ya da “Yüksek Öğretim Kurumlarında Gerçekleştirilen Buluş Kapsamına Giren Buluşlar” ya da “Çalışan Buluşları” ya da “Kamu Destekli Projelerde Ortaya Çıkan Buluşlar” dan doğan fikri ve sınai mülkiyet haklarını, buluş sahipleri ve Üniversitenin menfaatine uygun olacak şekilde korumak ve buluşun/teknolojinin transferi/ticarileşmesi konusunda hak ve sorumlulukları belirlemek.

(2) Üniversite'nin akademik misyonunu öncelemek ve buradaki değeri muhafaza etmek kaydıyla, sürekli gelişecek olan fikri ve sınai mülkiyet havuzu oluşturmak ve bu buluş/teknolojilerin kamu ve özel sektöre sürekli ve başarılı bir şekilde transferi için model oluşturmak.

Kapsam

Madde 2 –

1- Bu yönerge, Üniversite bünyesinde; çalışan öğretim elemanlarını, öğrencileri ve stajyerleri, diğer tüm üniversite çalışanları/idari personeli, kapsar.

2- Bu yönerge, öğretim elemanları ile öğrencilerin ve stajyerlerin;

- Üniversite ile ilişkilerinin devam ettiği dönem içerisinde,
- Üniversitede yapılan bilimsel çalışmalar ve araştırmalar sonucunda ve/veya eğitim öğretim sırasında,
- Üniversitede edindiği deneyim ve çalışmalara dayanarak,
- Üniversitenin araç ve gereçleri kullanılarak
- Üniversitenin ve/veya herhangi bir fon kaynağı ile, Geliştirdikleri buluşlara/hizmet buluşlarına ilişkin, tüm fikri ve sınai mülkiyet haklarını (patent, faydalı model, tasarım gibi) ve bunlarla ilgili tescil süreçlerini kapsar.

3- Üniversite öğretim elemanları, öğrencileri, stajyerleri dışında kalan tüm üniversite çalışanları ve idari personelinin;

- Üniversite ile iş ilişkisinin devam ettiği dönem içinde,
- Üniversitedeki faaliyeti gereği,
- Üniversitenin faaliyet gösterdiği alanlar içinde,
- Üniversitenin deneyim veya çalışmalarına dayanarak,
- Üniversitenin araç ve gereçleri kullanılarak,
- Üniversitenin ve/veya herhangi bir fon kaynağı ile ortaya çıkarılan hizmet buluşlarına ilişkin fikri ve sınai mülkiyet haklarını (patent, faydalı model, tasarım gibi) ve bunlarla ilgili tescil süreçlerini kapsar.

4- Öğretim elemanlarının, öğrencilerin, stajyerlerin ve üniversite çalışanları/idari personelinin serbest buluş niteliğindeki buluşlarına ilişkin fikri ve sınai mülkiyetlerini kapsamaz.

5- Öğretim elemanlarının, öğrencilerin, stajyerlerin ve idari personelinin eser, kitap, makale, yayın gibi Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu (FSEK) kapsamındaki telif mülkiyetlerini kapsamaz.

Dayanak

Madde 3 –

1- Bu yönerge, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 30047 sayılı Sınai Mülkiyet Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik, 30195 Sayılı Çalışan Buluşlarına, Yüksek Öğretim Kurumlarında Gerçekleştirilen Buluşlara ve Kamu Destekli Projelerde Ortaya Çıkan Buluşlara Dair Yönetmelik ve diğer ulusal yasal düzenlemelere dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 –

1- Bu Yönergede geçen;

- a) **Başvuru Sahibi/ Hak Sahibi:** Fikri ve sınai mülkiyet hakkına konu olan buluşu veya tasarımı kendi adına tescil eden özel veya tüzel kişiyi,
- b) **Buluş Bildirim Formu (BBF):** Ortaya çıkartılan buluşa dair buluş ve buluş sahibine ait bilgilerin bulunduğu ve gerekiyorsa çizimleri içeren fikri ve sınai mülkiyet koruması başvuru sürecini başlatan, Erzurum TTM'ye resmi buluş bildiriminin yapıldığı formu,
- c) **Buluş Sahibi/Buluşçu:** Fikrî ve Sınai mülkiyet hakkının oluşturulmasına katkıda bulunan, Üniversitede yürütülen bilimsel çalışmalar, projeler ve araştırmalar sonucunda buluş gerçekleştiren/buluşu yapan öğretim elemanları, öğrenciler ve stajyerler ile üniversite çalışanı/idari personeli,
- d) **Çalışan/İdari Personel:** Üniversite öğretim elemanları, öğrencileri ve stajyerleri dışında kalan, özel hukuk sözleşmesi veya benzeri bir hukuki ilişki gereğince Üniversite ile hizmet ilişkisi olan Üniversite çalışanlarını,
- e) **Fikri Mülkiyet (FM):** Telif ve sınai fikri mülkiyet olarak iki bileşenden oluşan mülkiyetin genel halini,
- f) **Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları Gelir Paylaşım Sözleşmesi (GPS):** Üniversite ile buluşun ortaya çıkmasında katkı sağlayan buluş sahipleri veya tasarımcılar arasında akdedilen ve buluşun veya tasarımın ticarileştirilmesinden elde edilecek olan gelirin paylaşımına dair hususları düzenleyen sözleşmeyi,
- g) **Fikri ve Sınai Mülkiyet Kurulu (FSMK):** Çalışanların ortaya çıkardığı buluşların/tasarımların, fikri ve sınai mülkiyet hakları çerçevesinde Üniversite tarafından tescili ile ilgili değerlendirmeleri yapan ve buluşun/tasarımın müstakbel gelirinin Üniversite ve buluş/tasarım sahipleri arasında nasıl paylaşılacağına karar veren kurulu,
- h) **Gizlilik Sözleşmesi (GS):** Üniversite bünyesinde yer alan öğretim elemanları, öğrenciler ve stajyerler ile idari personel tarafından ortaya çıkacak buluş, tasarım veya elde edilecek bilgilerin gizliliğinin korunması konusunda koşul ve sorumlulukları barındıran, hizmet sunulan taraflar arasında imzalanan sözleşmeyi,
- i) **İnhisari Lisans Sözleşmesi (İLS):** Tek bir kişi/kuruma lisans hakkının verilmesini sağlayan sözleşmeyi,
- j) **İnhisari Olmayan Lisans Sözleşmesi (İOLS):** Patent üzerinde Başvuru Sahibinin hakkı devam etmek üzere birden fazla kişi/kuruma kullanım hakkı verilmesini sağlayan sözleşmeyi,
- k) **Kurum:** Sınai Mülkiyet Hakları koruması ile ilgili işlem ve tescilleri gerçekleştiren Türk Patent ve Marka Kurumunu,
- l) **Lisans Sözleşmesi (LS):** Lisans verenin belli bir bedel karşılığında lisans alana kullanma yetkisi verdiği iki taraflı sözleşmeyi,
- m) **Ön Araştırma Raporu:** Buluşun yenilik unsuru taşıyıp taşımadığı konusunda Erzurum TTM veya danışman vekil firmanın yapmış olduğu patent araştırma sonuçlarını içeren raporu,
- n) **Rektör:** Erzurum Teknik Üniversitesi Rektörünü,

- o) **Serbest Buluşlar veya Tasarımlar:** Hizmet buluşlarının veya tasarımlarının dışında kalan diğer buluşları veya tasarımları,
- p) **Sınai Mülkiyet (SM):** Patent, faydalı model, marka, tasarım, coğrafi işaretler, entegre devre topografyaları gibi tescili yapılan mülkiyet haklarını,
- q) **Tasarım Bildirim Formu (TBF):** Ortaya çıkartılan tasarıma dair tasarım ve tasarım sahibine ait bilgilerin bulunduğu ve gerekiyorsa çizimleri içeren fikri ve sınai mülkiyet koruması başvuru sürecini başlatan, Erzurum TTM'ye resmi tasarım bildiriminin yapıldığı formu,
- r) **Tasarımcı:** Fikrî ve Sınai mülkiyet hakkının oluşturulmasına katkıda bulunan, Üniversitede yürütülen çalışmalar, projeler ve araştırmalar sonucunda tasarımı yapan öğretim elemanları, öğrenciler ve stajyerler ile üniversite çalışanı/idari personeli
- s) **Teknoloji Transferi/Ticarileştirme:** Fikrî ve sınai mülkiyet haklarının, devir, lisans, start-up, spin-off şirketi veya herhangi başka bir şekilde kullanılması da dâhil olmak üzere mülkiyet veya kullanım hakkının kamu veya özel sektöre aktarılmasını/transferini,
- t) **Erzurum Teknik Üniversitesi Teknoloji Transferi Uygulama ve Araştırma Merkezi (Erzurum TTM):** Üniversite bünyesinde yer alan ve araştırma projelerinin koordinasyonundan, teknoloji transferinden, fikri hakların yönetiminden, üniversite ile kamu ve sanayi arasındaki iş birliğini koordine etmekten sorumlu olan merkezi,
- u) **Telif mülkiyeti (TM):** Her türlü fikri emeği ile meydana getirdiği edebi ve sanat eserleri, bilgisayar programları gibi bilgi, düşünce eserinin kullanılması ve kopyalanması ile ilgili hukuken sağlanan hakkı,
- v) **Uluslararası Araştırma Raporu(UAR):** Buluşun yenilik unsuru taşıyıp taşımadığı konusunda Uluslararası patent araştırma otoritesi olarak akredite edilen ofislerden biri tarafından dünya genelinde yapılan Uluslararası araştırma sonuçlarını içeren raporu,
- w) **ÜBYS:** Üniversite Bilgi Yönetim Sistemini,
- x) **Üniversite:** Erzurum Teknik Üniversitesini,
- y) **Yükseköğretim Kurumlarında Gerçekleştirilen Buluşlar ile Yükseköğretim Kurumlarında Gerçekleştirilen Buluş Kapsamına Giren Buluşlar:** 2547 sayılı kanun çerçevesinde öğretim elemanları, öğrenciler ve stajyerlerin; Üniversitede yapılan çalışmalar veya araştırmalar sonucunda gerçekleştirilen veya Üniversitede edindiği deneyim ve çalışmalara dayanarak veya Üniversitenin kaynakları, araç ve gereçleri kullanılarak veya benzeri şekilde gerçekleştirilen buluşlarını ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM TEMEL PRENSİPLER

Fikri ve Sınai Mülkiyet Süreçlerinin Takibi

Madde 5 –

- (1) Bu yönergedeki esaslar ve süreçler ile fikri ve sınai mülkiyet haklarının korunmasına dair tüm süreçler Erzurum TTM tarafından denetlenir ve yürütülür.
- (2) Tescil süreçlerinde gerekli görülmesi halinde, Erzurum TTM dış kaynaklardan uzman desteği alabilir.
- (3) FSMK' nın teşkil etmediği süre içerisinde FSMK'nın tüm yetki ve sorumlulukları Rektörlük Makamına aittir.

Öncelikler

Madde 6 –

- (1) Öğretim elemanları, öğrenciler ve stajyerler ile çalışan/idari personelin öncelikleri her durumda eğitim, araştırma ve bilimsel çalışmalar ve üniversitenin faaliyetleridir. Ortaya çıkacak buluşun tescillenmesi ve teknolojinin transferi sürecindeki faaliyetler bu önceliklerin kıymetini düşürmemelidir.

(2) Üniversite'deki her şahsın, diğer fikri mülkiyet hakkı sahiplerinin haklarını gözetmesi talep edilir. Mülkiyet sahibinin izni olmaksızın, korunmuş fikri mülkiyet hakkının kullanılması durumunda, FSMK tarafından belirlenen miktarlarda para cezası uygulanabilir

(3) Üniversite çalışma usul ve esasların kapsam ve içeriğini, farklı araçlar ve etkinliklerle, tüm araştırmacılara duyurmayı, farkındalık sağlamayı ve bu usul ve esasları en etkin şekilde yürütmeyi amaç edinmiştir.

Sorumluluklar

Madde 7 –

(1) Üniversite adına tüm fikri ve sınai mülkiyet sürecini yürütmek ve takip etmekten Erzurum TTM yetkili ve sorumludur. Üniversite ulusal fikri haklarının korunması için resmi makamlara yapılan başvuruların harç ücretlerini, başvuruda vekil hizmeti alınması halinde vekillik masraflarını, patent araştırma/inceleme ve yıllık sicil yenileme ücretlerini de içermek üzere sürece ilişkin tüm masrafları karşılayacaktır.

(2) Buluş veya tasarım sahipleri, Üniversite bünyesinde öğretim elemanı, öğrenci, stajyer veya çalışan/ idari personel olması halinde, geciktirmeksizin buluşunu veya tasarımını bildirmek için Erzurum TTM'ye yazılı müracaat etmekle yükümlüdür.

(3) Üniversite tasarım sahibinin aynı yıl içerisinde sunduğu tasarım başvurularından en fazla 3 (üç)'ü üzerinde Kurum nezdinde hak sahipliği talebinde bulunabilecektir.

(4) Buluş veya tasarım sahipleri, BBF veya TBF'yi en ayrıntılı şekilde doldurmakla, tescil süreci boyunca ihtiyaç duyulan teknik ve bilimsel belge ve bilgileri Erzurum TTM tarafından talep edilmesi halinde 1 (bir) ay içinde sunmakla ve yine talep edilmesi halinde FSMK' na buluşu veya tasarımı açıklayıcı bir sunum yapmakla sorumludur.

(5) Buluşun veya tasarımın farklı Üniversitelerdeki, farklı kurum veya kuruluşlardaki kişiler tarafından gerçekleştirilmiş olması halinde, buluş veya tasarım sahipleri buluş veya tasarım bildirimini, her birisinin dahil olduğu Üniversite veya kurum veya kuruluşa ayrı ayrı, geciktirmeksizin ve yazılı olarak yaparlar.

(6) Farklı Üniversite, kurum veya kuruluşların mensupları tarafından gerçekleştirilen ortak buluşlar veya tasarımlar için süreç; ilgili üniversite, kurum veya kuruluşlar arasında varılacak ortak mutabakatla alınacak kararlar doğrultusunda gerçekleştirilir.

(7) Buluş veya tasarım sahipleri; buluşu veya tasarımı Üniversite dışında farklı kurumların imkanlarını da kullanarak gerçekleştirmiş olmaları halinde, buluş veya tasarım bildirimini Üniversiteye, kurum ya da kuruluşlara ayrı ayrı, geciktirmeksizin ve yazılı yapmak zorundadırlar. Üçüncü kişilerce desteklenen çalışmalar sonucu üretilen fikri ürünlere ilişkin haklar üniversite ile diğer kurum arasında yapılacak anlaşmaya tabidir.

(8) Buluş veya tasarım sahipleri, Üniversitede veya Üniversite ile ilişkilerinin devam ettiği süre içinde yapılan bilimsel çalışmalar veya araştırmalar sonucunda gerçekleştirilen buluşa ilişkin olarak patent/faydalı model/tasarım başvurusu yapmış olmaları halinde, patent/faydalı model/tasarım başvurusunu başvuru tarihinden itibaren 1 (bir) ay içinde Erzurum TTM'ye yazılı olarak bildirmekle yükümlüdürler.

(9) Buluş veya tasarım sahipleri; buluş veya tasarım bildirim yükümlülüğünü mevzuata uygun olarak yerine getirmemeleri nedeniyle veya Üniversiteye bildirim yapılmaksızın patent/faydalı model/tasarım başvurusu yapılmışsa, Üniversite aleyhine doğan zararlardan sorumludur.

(10) Üniversite bünyesinde yürütülmekte olan projelerden buluş elde edilmesi durumunda Proje Yürütücüleri/Proje Yöneticileri, buluş bildirimini Erzurum TTM'ye geciktirmeksizin ve yazılı olarak yapılmasından sorumludur.

(11) Erzurum TTM, FSMK toplantılarını düzenlenmekle, BBF ve TBF' leri, FSMK' ya sunmakla, FSMK sekreteryasını yürütmekle sorumludur.

(12) Erzurum TTM FSMK kararlarına karşı yapılan itirazları Rektörlük Makamına' na sunmakla sorumludur.

(13) FSMK buluş veya başvuruya ilgili olarak Üniversitenin hak sahipliği talebi ve hizmet buluşu kararı alırsa; Erzurum TTM bu kararı, buluş veya başvuru bildirimini Erzurum TTM'ye ulaştığı tarihten itibaren 4 (dört) ay içinde, buluş sahiplerine yazılı olarak bildirmek zorundadır. Aksi takdirde buluşun serbest buluş olduğu kabul edilir.

(14) Buluş Sahipleri, Üniversite'nin hak sahipliğine ilişkin kararına karşı, kararın bildirim tarihinden itibaren 2 (iki) ay içinde, buluşunun serbest buluş olduğunu ileri sürerek ilgili belgelerle birlikte Rektörlük Makamına sunulmak üzere Erzurum TTM'ye itiraz edebilir. Rektörlük Makamı itirazın bildirim tarihinden itibaren 2 (iki) ay içinde itiraza ilişkin kararını verir. Aksi takdirde buluş, serbest buluş niteliği kazanır. Verilen karar Erzurum TTM tarafından gerekçeleriyle birlikte geciktirmeksizin buluş sahiplerine bildirilir.

(15) FSMK'nın Üniversitenin hak sahipliği ve hizmet buluşu karar tarihinden itibaren 4 (dört) ay içinde, buluşu yapan ile Üniversitenin anlaşmaları halinde karar tarihinden itibaren en geç 6 (altı) ay içinde, Üniversite patent/faydalı model başvurusunda bulunmak zorundadır. Aksi takdirde buluş, serbest buluş niteliği kazanır.

(16) FSMK tarafından, Üniversitenin hak sahipliği talebi kararı ile buluş, tasarım veya başvuru bildiriminin hizmet buluşu olmasına karar verilen buluşların her türlü tescil, sicil ve ticarileştirme masrafları, Üniversitenin hak sahipliği oranına göre, Üniversite tarafından karşılanır.

(17) FSMK tarafından hizmet buluşu olmasına karar verilen buluşların tescil başvurularında Üniversite başvuru sahibi, buluşu ortaya çıkartan öğretim elemanları, öğrenciler ve stajyerler ile idari personel ise Buluş Sahibi olarak yer alırlar.

(18) Yapılan bir tescilin ne kadar süre, hangi ülkelerde, hangi kapsamda v.b. korunacağına ve bu bağlamda yapılması gereken sicil ve tescil ücret ödemeleri vb. hususları gözden geçirerek gerekli gördüğü buluşların koruma süreçlerinin erken sonlandırılmasına ve diğer hususlara FSMK karar verir.

Ancak, tescil tarihinden itibaren 5 (beş) yıl içerisinde ticarileşmeyen buluşların sicil kayıt ücretleri, Üniversitenin hak sahipliği devam etse dahi ödenmez.

(19) Üniversite, başvurudan veya patent hakkından vazgeçmek isterse Kurum nezdinde vazgeçme talebinde bulunmadan önce başvuru veya patent hakkını devralmasına ilişkin teklifini buluş sahiplerine bildirir. Buluş sahipleri, bu konuda kendisine yapılan bildirim tarihinden itibaren 1 (bir) ay içinde cevap vermezse veya teklifi kabul etmezse patent başvurusu veya patent üzerindeki tasarruf yetkisi Üniversite'ye ait olur ve Üniversite patent başvurusu veya patent hakkından vazgeçebilir. Buluş sahiplerinin teklifi kabul etmesi durumunda haklar buluş sahiplerine bedelsiz olarak devredilir.

(20) Üniversite gerekli gördüğü takdirde buluş üzerinde sadece ulusal hak sahipliği talebinde bulunacak olup uluslararası hak sahipliği için buluşu serbest bırakabilir. Buluşun serbest bırakılması, rüçhan hakkı süresinin geçirilmemesi açısından makul bir süre içinde yapılır.

Ancak Uluslararası başvurulara konu olabilecek, FSMK tarafından ticarileşme potansiyeli yüksek olduğu öngörülen buluşlar için Üniversite en az %10 hak sahipliği talebinde bulunulabilir, Üniversite tüm masraflara hak sahipliği oranında katılacaktır.

(21) FSMK, Lisans Sözleşmelerinin İLS veya İOLS olarak yapılması konusunda karar verir.

(22) Tescili yapılan/yapılmakta olan buluşun/teknolojinin transferi ve ticarileştirilmesi çalışmalarını yürütmekten Üniversite adına Erzurum TTM yetkili ve sorumludur.

Fikri ve Sınai Mülkiyet Kurulu (FSMK)

Madde 8 –

(1) FSMK en az beş üyeden oluşur. Erzurum TTM Müdürü daimî üyedir. Diğer üyeler Erzurum TTM'nin önerisi ile Rektör tarafından 2 (iki) yıllık süre için atanır. Kurul üyelerinin üyelik süreleri boyunca mazeretsiz ve izinsiz olarak toplantılara en fazla 2 defa katılmaması durumunda kurul üyelikleri düşer.

(2) FSMK, gerekli gördüğü durumda, görüşme konularının gerektirdiği uzmanlık alanlarından uzmanları görüşleri alınmak üzere oturuma özel olarak davet edebilir.

(3) FSMK, üye tamsayısının salt çoğunluğu ile toplantılarını yapar ve kararlar katılımcıların oy çoğunluğu ile alınır.

(4) FSMK üyelerinin tamamı kurul toplantılarında yapılan görüşmeleri gizlilik ilkeleri uyarınca koruyacaktır.

(5) Erzurum TTM, FSMK sekreteryasını yürütür. Gerekli durumlarda danışman vekil firmadan bir Patent uzmanının FSMK toplantılarına katılımını sağlar.

(6) FSMK, Üniversitenin hak sahipliğine, buluşun veya tasarımın hizmet buluşu veya serbest buluş olduğuna, koruma türüne, koruma süresine, fikri haklar açısından buluşçu ve/veya eser sahiplerine ödenecek lisans bedelleri ve varsa Üniversitenin payı konusunda her türlü karara, koruma kapsamına, ticarileştirme/lisanslama v.b. konularda tescil öncesi, tescil sürecinde ve tescil sonrası süreçte karar verir.

- (7) FSMK, aldığı kararları süreç içerisinde ve/veya sürecin gelişimine bağlı olarak yeniden gözden geçirebilir ve yeni kararlar alabilir.
- (8) Rektör, FSMK'nın önerisi ile üniversite lehine korunan fikir ürünlerinin üçüncü kişiler tarafından izinsiz kullanımı durumunda yapılacak yasal işlemlerin başlatılmasına karar verir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM YÖNTEM

Buluş veya Tasarım Bildirimi

Madde 9 – (1) Erzurum TTM tarafından hazırlanan Buluş Bildirim Formu (BBF) ve Tasarım Bildirim Formu (TBF) buluş veya tasarım sahibi tarafından buluşu veya tasarımı ile ilgili tüm detaylı belge ve bilgileri içerecek şekilde ÜBYS üzerinden doğrudan Erzurum TTM'ye gönderilecektir.

(2) Birden fazla buluşçu veya tasarımcı olması halinde buluşçuların veya tasarımcıların, buluş veya tasarım üzerindeki hak paylaşımları kendi aralarında mutabakat ile belirlenir ve bu oranlar BBF' ye veya TBF' ye yazılır.

(3) Buluş veya tasarım sahipleri tarafından, buluşun veya tasarımın nasıl ortaya çıkarıldığı, hizmet buluşu veya serbest buluş mu olduğunu nedenleri ile birlikte BBF veya TBF' de bildirilir.

(4) Erzurum TTM kendisine teslim edilen BBF' yi ve TBF' yi kaydeder ve bu bildirim tarih ve numarasını, gecikmeksizin ve yazılı olarak buluş sahiplerine bildirir.

(5) BBF veya TBF eksik ise, Erzurum TTM 2 (iki) ay içinde eksiklerin giderilmesini bildirimde bulunan buluş veya tasarım sahiplerine bildirir. Buluş veya tasarım sahipleri bu eksikleri 1 (bir) ay içinde gidererek Erzurum TTM'ye iletir. Aksi takdirde buluş bildirim usulüne uygun yapılmamış sayılır ve buluş bildirim yeniden yapılır.

(6) Kamu kurum ve kuruluşları tarafından finanse edilen, amaç ve kapsamı projede tanımlanan deneysel çalışmaları, araştırma ve geliştirme ve benzeri faaliyetleri kapsayan hibe, burs veya herhangi bir destek için imzalanan işbirliği anlaşması, protokol veya her türlü sözleşme yoluyla desteklenen faaliyetler sonucu ortaya çıkan buluşlarda; proje desteğinden faydalanan Üniversite' nin öğretim elemanı, öğrenci, ve stajyerleri BBF'yi Erzurum TTM ve destek veren kurum ve kuruluşa geciktirmeksizin yazılı olarak iletmekle yükümlüdür.

Buluşun Tescile Uygunluğunun Değerlendirilmesi ve Tescil Başvuru Süreci

Madde 10 –

(1) Erzurum TTM, BBF ile iletilen buluş bildirimini FSMK' da değerlendirilmesini, hizmet buluşu ise üniversitenin tam veya kısmi hak talebini buluş sahiplerine buluş bildirim tarihinden itibaren 4 (dört) ay içinde yazılı olarak bildirir.

(2) FSMK, ön değerlendirme aşamasında buluşun veya tasarımın bilimsel ve ticari boyutlarını değerlendirir. Gerekir ise buluşçudan buluşunu anlatması için bir sunum talep edebilir.

(3) Erzurum TTM, BBF' nin ön değerlendirmesini ve ön değerlendirmeden geçen buluşların ön araştırmasını yapar veya danışman vekil firmanın ön araştırmasını yapması konusunda karar verir.

(4) Erzurum TTM, Ön Araştırma Raporunda olumlu görülen BBF'leri FSMK'ya sunar, Erzurum TTM ön değerlendirmesi (şekli uygunluk) veya Ön Araştırma Raporu olumsuz görülen tüm BBF'lerin bilgisini de ayrıca FSMK'ya verir.

(5) BBF'nin Erzurum TTM'ye teslim edilmesini veya buluş sahipleri tarafından önceden yapılmış tescil başvurusunun Erzurum TTM'ye bildirilmesini müteakip 4 (Dört) ay içerisinde FSMK'nın karar vermemesi durumunda buluş Serbest Buluş haline gelir.

(6) FSMK' da alınacak hizmet buluşu ve Üniversitenin hak sahipliği kararından itibaren 4 (dört) ay içinde veya buluş sahipleri ile anlaşılması halinde karar tarihinden itibaren en geç 6 (altı) ay içinde, Erzurum TTM patent/faydalı model başvurusunu gerçekleştirir.

(7) Erzurum TTM'ye buluş bildiriminde bulunulmadan buluş sahipleri tarafından yapılan patent/faydalı model başvurusu; başvuru tarihinden itibaren 1 (bir) ay içinde Erzurum TTM'ye yazılı olarak bildirilir. Erzurum TTM önceden yapılmış olan başvuru bildirimini FSMK' na sunar. FSMK' da Üniversitenin hak sahipliği kararı alınırsa Üniversite, karar tarihinden itibaren 4 (dört) ay içinde Kuruma patent/faydalı model başvurusunun kendi başvurusu olarak kabul edilmesini ve işlem görmesini bildirir. Aksi takdirde buluş serbest buluş olarak kabul edilir. Hak sahipliği Üniversiteye geçen buluşla ilgili olarak; buluş

sahipleri yapılan başvuruya ilişkin tüm bilgi ve belgeleri ve buna ilişkin süreçlerde ihtiyaç duyulan bilgi ve belgeleri Erzurum TTM'ye verir.

(8) Üniversitenin hak talebinde bulunduğu hizmet buluşları için tescil başvurusu sürecinde buluş sahipleri ile Üniversite arasında GPS imzalanır.

(9) Ön Araştırma Raporu ve FSMK'nin kararına göre eğer buluş patentlenemez, ancak ticarileştirilme potansiyeli yüksekse başka bir hukuki koruma imkânı olup olmadığı değerlendirilir, bulunmadığı takdirde buluş serbest bırakılabilir.

(10) Serbest buluş olarak kabul edilen veya FSMK kararıyla serbest bırakılan bir buluş üzerinde buluş sahibi tarafından daha sonra teknik, fonksiyonel veya yapısal nitelikte değişiklik, iyileştirme veya geliştirme yapılması halinde, buluş sahibi bu durumu geciktirmeksizin en geç 30 (otuz) gün içinde ve yazılı olarak Erzurum TTM'ye bildirmekle yükümlüdür, Erzurum TTM, buluşun bu halinin hizmet buluşu niteliğinin FSMK tarafından değerlendirilmesi sürecini yeniden başlatır. FSMK tarafından yeni bir buluş olarak değerlendirilen durumlarda, bu buluş hakkında Yönergenin ilgili hükümleri uygulanır.

(11) Üniversite başvurudan veya patent hakkından vazgeçmek isterse veya buluş, patent başvurusu yapıldıktan sonra serbest buluş niteliği kazanırsa, Üniversite öncelikle buluşu yapana başvuru veya patent hakkını devralmasını teklif eder. Buluşu yapan bu konuda kendisine yapılan bildirim tarihinden itibaren 1 ay içinde cevap vermezse veya teklifi kabul etmezse patent başvurusu veya patent üzerindeki tasarruf yetkisi Üniversiteye ait olur. Buluşu yapanın teklifi kabul etmesi durumunda haklar bedelsiz olarak imzalanacak devir sözleşmesi ile devredilir. Ayrıca Üniversite, başvuru yapana patent alınması ve korunması için gerekli olan tüm belgeleri verir. Üniversite, başvuru veya patent hakkını buluşu yapana devretmesi durumunda inhisari nitelikte olmayan kullanım hakkını uygun bir bedel karşılığında saklı tutabilir.

(12) BBF veya TBF ile FSMK'ya başvuru yapan buluşçunun veya tasarımcının Üniversite mensubu olmaması ya da buluşun/tasarımın serbest buluş kabul edilmesi durumunda, Üniversitenin ve buluşçunun/tasarımcının tercihi göre şu iki yöntemden biri seçilebilir;

a) Tescil süreçleri için buluşçu ile Erzurum TTM arasında Hizmet Sözleşmesi imzalanarak bedeli mukabili hizmet verilebilir.

b) Üniversitenin buluşa ait olan lisans üzerinde FSMK tarafından belirlenecek bir oran hak sahibi olmasını sağlayacak şekilde sözleşme teşkil ettirilerek ücretsiz olarak tescil hizmetleri sunulabilir.

Buluşun veya Tasarımın Tescili

Madde 11 –

(1) Buluşun hizmet buluşu olması halinde, koruma tesciline dair tüm süreçler Erzurum TTM tarafından yürütülür.

(2) FSMK tarafından başvuru ve tescil süreçlerinin Erzurum TTM tarafından yürütülmesi uygun bulunan buluşların tescil bedeli ve yıllık ücret gibi doğrudan/dolaylı masrafları Üniversite tarafından karşılanır.

(3) Erzurum TTM tescili yapılacak buluşun niteliğine ve gerektirdiği uzmanlık alanına göre, gerekli görmesi halinde başka uzmanlardan veya anlaşmalı patent ofislerinden destek alabilir.

(4) Tescil süreci boyunca ihtiyaç duyulacak teknik ve bilimsel bilgi konusunda buluşçudan bilgi alınır.

Buluşun/Teknolojinin/Tasarımın Lisanslanması veya Ticarileştirilmesi

Madde 12 –

(1) Hizmet buluşu olarak Üniversitenin hak sahibi olduğu buluş/tasarım/teknoloji için;

(a) Buluşun/ Tasarımın/Teknolojinin ticarileştirilmesine dair tanıtım, pazarlama, fuar gibi etkinliklere katılım benzeri her türlü satış-pazarlama faaliyetleri Üniversite tarafından yürütülür.

(b) Erzurum TTM bu faaliyetler için kendi bünyesindeki uzmanlar dışında, sektöre özel danışmanlık, saha analizi, tanıtım, pazarlama gibi hizmetleri gerektiğinde dışarıdan alabilir.

(c) Buluşun/Tasarımın/Teknolojinin ticarileştirilmesinde zamanlama ve farklı buluşların birlikte transfer edilmesi konusundaki alternatifler, finansal beklentinin ve sektörel etkinin maksimize edilmesi esas alınarak değerlendirilir.

(d) Buluşun/Teknolojinin ticarileştirilmesi aşamasında Buluşçunun önerileri de dikkate alınır ve lisanslama gerçekleşmeden önce bilgi verilir.

- (e) Buluşun/Teknolojinin ticarileştirilmesi sırasında buluş sahipleri Erzurum TTM'ye her türlü desteği vermek zorundadır.

Ticarileşme/Lisanslama Gelirlerinin Paylaşımı

Madde 13 –

- (1) Üniversite'nin, "Yüksek Öğretim Kurumlarında Gerçekleştirilen Buluşlar" ile "Yüksek Öğretim Kurumlarında Gerçekleştirilen Buluşlar Kapsamına Giren Buluşlar"ın ticarileştirilmesi sonucu elde edeceği net gelir; buluş sahipleri ile Üniversite arasında Üniversitenin hak sahipliği talebinde bulunmasını takiben imzalanan GPS çerçevesinde paylaşılır.
- (2) Gelir paylaşımında yapılan tüm masraflar, vergi ve harçlar çıkartıldıktan sonra net gelir üzerinden hesaplanır.
- (3) Buluştan elde edilen net gelirin üniversite hissesi ilgili kurum bütçesine gelir olarak kaydedilir ve başta bilimsel araştırmalar olmak üzere üniversitenin ihtiyaçlarının karşılanması için kullanılır.

Lisans Hakkının Normal, Münhasır / Öncelikli Kullanımı

Madde 14 –

- (1) Tescil işlemi yapılan buluşun fon desteği alınan bir proje kapsamında geliştirilmesi durumunda, fikri ve sınai mülkiyet hakkı ve tescil edilen hakkın kullanımı veya öncelikli/münhasıran kullanımına dair hükümlerde, fon desteği sağlayan kurumla yapılan sözleşme veya ilgili kanun ve yönetmelikler esas alınır.
- (2) Üniversitenin buluşla ilgili teknoloji üretimi faaliyeti yapmayı düşünmesi halinde tescil edilmiş fikri ve sınai mülkiyetin münhasıran kullanım hakkı Üniversiteye aittir. Bu durumda lisanstan elde edilecek gelirler de yine GPS kapsamında Buluşçu ile paylaşılır.
- (3) Üniversitenin buluşla ilgili teknoloji üretimi faaliyeti yapmayı planlamadığı; ancak Buluşçunun bu alanda bir girişimcilik faaliyeti yapmayı düşünmesi halinde, buluşun sektöre transferi konusunda Buluşçunun girişimcilik faaliyetine öncelik tanınır.
- (4) Yukarıdaki koşulların olmadığı durumlarda, teknolojinin ticarileştirilmesi veya transferi konusunda Üniversite dilediği şekilde ticarileştirme yapmakta özgürdür.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Gizlilik, Yaptırım, İntibak ve Kayıtlar

Bilgi Sağlama Yükümlülüğü ve Gizlilik

Madde 15 –

- (1) Buluş sahipleri, başvuru ve tescil süreçlerinde Fikri Sınai Mülkiyet Hakkının sürdürülebilmesi ve ticarileştirme çalışmalarında Üniversitenin ihtiyaç duyduğu belge ve bilgileri sağlamakla yükümlüdür.
- (2) Buluş sahipleri Erzurum TTM'ye bildirim yapılan buluşa ilişkin bilgileri, Üniversitenin haklı menfaatlerinin devamı süresince gizli tutmakla yükümlüdür.
- (3) Üniversite, fikri ve sınai haklar ile ilgili çalışma usul ve esasları ile araştırma faaliyetlerinin sonuçlarının duyurulması, fikri hakların korunması, fikri ürünlerin kamu yararının aksine kullanımının engellenmesi için gerekli yönetsel düzenlemeleri yapacağını, önlemleri alacağını ve araştırma faaliyetlerinin sonuçlarının, buluşçunun izni olmadan buluşa ait bilgileri ifşa etmeyeceğini taahhüt eder.
- (4) Erzurum TTM, bildirim işlemleri sırasında araştırmacının haklarını korumak için buluşun gizliliğini koruma yükümlülüğü altındadır. Buna ilişkin olarak Buluş Sahibi ile "Gizlilik Sözleşmesi" imzalar.

Yaptırım

Madde 16 –

- (1) Üniversitenin Başvuru sahibi olması durumunda; ilgili Patent/Faydalı Model/Tasarım Başvurusuna ilişkin her türlü ifşa, yayın ve paylaşım Üniversite'nin yazılı onayı alınmadan yapılamaz. Aksi durumda, Üniversite tarafından, fikri ve sınai mülkiyet haklarının yasal olarak yaptırımı söz konusu olur.

İntibak

Madde 17 –

(1) Bu yönerge yürürlüğe girmeden önce yapılmış buluş bildirimine ilişkin işlemler, aksini gerektiren bir özel sözleşme yoksa bu yönerge hükümlerine göre yapılır.

(2) İşbu Yönergede yer almayan tüm hususlar için ilgili kanun, yönetmelik ve hukuki mevzuat uygulanır.

Kayıtlar

Madde 18–

(1) Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları süreçleri ile ilgili tüm belgeler, imzalı ve/veya mühürlü formlar ve dokümanlar Erzurum TTM tarafından arşivlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Yürürlük ve Yürütme

Yürürlük

Madde 19 – (1) Bu yönerge Erzurum Teknik Üniversitesi Senatosunda kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 20 – (1) Bu yönerge hükümlerini Rektör yürütür.